

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 25/2025
10.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела учествовање у организованој криминалној групи по члану 321. став 3. тачка 2) у вези става 2. Кривичног закона Републике Бугарске и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре.По1 број 34/24, Кв.По1 број 146/25 од 07.03.2025. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 21/25 од 13.06.2025. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре.По1 број 34/24, Кв.По1 број 146/25 од 07.03.2025. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 21/25 од 13.06.2025. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) и 9) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре.По1 број 34/24, Кв.По1 број 146/25 од 07.03.2025. године утврђено је да су испуњене законске претпоставке за изручење надлежним правосудним органима Републике Бугарске лица чије се изручење захтева АА, држављанина Републике Бугарске, ради вођења истражног поступка пред надлежним органом државе молиље – Јавним тужилаштвом Републике Бугарске – Софијског градског јавног тужилаштва у предмету ПП-КПК-95/2024 (т.доп број 8130/2024) и то због кривичног дела учествовање у организованој криминалној групи по члану 321. став 3. тачка 2) у вези

става 2. КЗ Републике Бугарске, кривичног дела из посебних привредних области из члана 234. став 3. тачка 3) у вези става 1. у вези члана 20. став 2. у вези става 1. КЗ Републике Бугарске и кривичног дела неовлашћени превоз робе преко границе без знања и дозволе царине по члану 242. став 4. у вези става 1. „б“, „в“, „д“ и „ж“ у вези члана 20. став 4. у вези са чланом 26. став 1. КЗ Републике Бугарске.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 21/25 од 13.06.2025. године одбијене су као неосноване жалбе лица чије се изручење захтева АА и његових бранилаца – адвоката Зоре Добричанин Никодиновић и адвоката Миљана Маринковића, па је потврђено решење Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре.По1 број 34/24, Кв.По1 број 146/25 од 07.03.2025. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Зора Добричанин Никодиновић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 4) и 9), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да преиначи побијана решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре.По1 број 34/24, Кв.По1 број 146/25 од 07.03.2025. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 21/25 од 13.06.2025. године тако што ће утврдити да нису испуњене претпоставке за изручење лица чије се изручење тражи АА или да укине наведена решења и предмет врати Вишем суду у Београду, Посебном одељењу за организовани криминал као првостепеном суду на поновни поступак или да укине само другостепено решење и предмет врати Апелационом суду у Београду на поновни поступак, пред потпуно измењеним већем, као и да у смислу члана 488. став 2. ЗКП обавести браниоца о седници већа и да у смислу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се одложи, односно прекине извршење правноснажног решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кре.По1 број 34/24, Кв.По1 број 146/25 од 07.03.2025. године до доношења одлуке по поднетом захтеву.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 4) и 9) и члана 439. тачка 2) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да су у доношењу побијаног другостепеног решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-

По1-Кре 21/25 од 13.06.2025. године учествовале судије које су по закону биле дужне да се изузму од вршења судијске дужности у поступку одлучивања по жалбама, а из разлога јер су у истом предмету претходно одлучивали по жалбама на решења о продужењу притвора и то тако што су учествовали у доношењу решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Кре 42/24 од 25.11.2024. године и Кж-По1-Кре 7/25 од 07.02.2025. године. Према наводима захтева, како су судије Милимир Лукић, Маја Илић и Драгољуб Албијанић, приликом одлучивања о основаности и непходности даљег трајања притвора према окривљеном, одлучивали и о основаној сумњи као предуслову за одлучивање о притвору, а касније су поново у побијаном другостепеном решењу одлучивали о постојању основане сумње као предуслову за изручење окривљеног и разматрали су накнадно достављене доказе ради утврђивања основане сумње да је окривљени, као лице чије се изручење тражи, учинио кривична дела поводом којих се захтева његово изручење, то су наведене судије, по ставу браниоца, у побијаним решењима о притвору исказали предубеђење у односу на кривично дело окривљеног, а које предубеђење по ставу браниоца представља околност која нарушава претпоставку непристрасности судија, па су стога у конкретном случају по ставу браниоца, сходно одредби члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, испуњени услови за изузеће ових судија у поступку одлучивања по жалбама на првостепено решење о изручењу окривљеног.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, према одредби члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети.

Одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП предвиђене су ситуације у којима се судија или судија поротник мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом. Између осталог, када је реч о повезаности судије са предметом, прописано је у тачки 4) да судија не може вршити судијску дужност ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком.

Из наведених законских одредби произилази да се о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка, о којој је реч и на коју се бранилац окривљеног позива, може говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу у првостепеном поступку или о одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном леку, судије који се мора обавезно изузети из разлога прописаних у члану 37. став 1. ЗКП, па следствено томе, судија који је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице, не може учествовати на главном претресу у доношењу мериторне одлуке о оптужби и у одлучивању у поступку по редовном или

ванредном правном леку, али може поступати у доношењу других процесних одлука (мере за обезбеђење присуства окривљеног и друго) у истом предмету, будући да то не представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Како у конкретном случају из списка предмета произилази да судије Милимир Лукић, Маја Илић и Драгољуб Албијанић у истом предмету нису поступале као судије за претходни поступак, нити су одлучивали о потврђивању оптужнице, нити су учествовали у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом, дакле исти нису вршили наведене процесне улоге које би представљале апсолутну сметњу за њихово учешће у жалбеном поступку, већ су учествовали само у доношењу процесних одлука везаних за одлучивање о мери за обезбеђење присуства окривљеног, то стога не постоји законски разлог за обавезно изузеће ових судија од вршења судијске дужности предвиђен одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, нити други разлози предвиђени одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 3) ЗКП, при чему треба имати у виду и да се у конкретном случају не ради о одлучивању судија у поступку по редовном правном леку који је изјављен на мериторну одлуку о оптужби, већ се ради о поступку у којем се испитује испуњеност услова за пружање међународне правне помоћи, конкретно испуњеност претпоставки за изручење окривљеног АА, држављанина Републике Бугарске, надлежним правосудним органима Републике Бугарске ради вођења кривичног поступка. Имајући у виду да се битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП односи само на разлоге везане за обавезно изузеће судије, када се судија мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, то, дакле, супротно наводима захтева браниоца окривљеног АА, у конкретном случају није учињена ова повреда.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, истицањем да је побијаним правноснажним решењима прекорачен захтев државе молиље Републике Бугарске за изручење окривљеног АА у погледу кривичних дела која су предмет изручења, обзиром да се у конкретном случају правноснажно решење о изручењу окривљеног не односи искључиво и само на кривична дела за која је замолницом државе молиље тражено изручење и то нити у погледу броја кривичних дела, нити у погледу истовестности самих конкретних кривичних дела. По ставу браниоца, из замолнице Главног јавног тужиоца Републике Бугарске број 2289 од 02.10.2024. године произилази да је претходни поступак против окривљеног покренут због два кривична дела и то због кривичног дела учествовања у организованој криминалној групи из члана 321. став 3. тачка 2) у вези става 1. КЗ Републике Бугарске и кривичног дела из члана 282. став 1. КЗ Републике Бугарске, док је побијаним нижестепеним решењима дозвољено изручење окривљеног због више кривичних дела и то због три кривична дела, од којих ниједно није кривично дело из члана 282. став 1. КЗ Републике Бугарске.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП постоји уколико је пресудом оптужба прекорачена. Дакле, суд исту чини тиме што, противно одредби члана 420. став 1. ЗКП којом је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници, пресудом прекорачује оптужбу јавног тужиоца у смислу повреде субјективног или(и) објективног идентитета оптужбе и пресуде на штету окривљеног.

Имајући у виду напред наведено, те да у конкретном случају у односу на окривљеног АА није донета осуђујућа пресуда по оптужном акту јавног тужиоца, у ком случају би се евентуално могло разматрати да ли је дошло до прекорачења оптужбе пресудом суда на штету окривљеног, већ да је побијаним решењима, која су донета у поступку у којем се испитује испуњеност услова за пружање међународне правне помоћи, конкретно испуњеност претпоставки за изручење окривљеног АА, држављанина Републике Бугарске, надлежним правосудним органима Републике Бугарске ради вођења кривичног поступка, утврђено да су испуњене законске претпоставке за изручење окривљеног надлежним правосудним органима Републике Бугарске, ради вођења истражног поступка пред надлежним органом државе молиље - Јавним тужилаштвом Републике Бугарске – Софијског градског јавног тужилаштва у предмету ПП-КПК-95/2024 (т.доп број 8130/2024), то се стога, по налажењу Врховног суда, у конкретном случају не може говорити о прекорачењу оптужбе од стране суда побијаним правноснажним решењима и чињењу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а на начин како то неосновано у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче бранилац окривљеног АА.

Осим тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је доношењем побијаних нижестепених решења повређена одредба члана 14. Европске конвенције о екстрадицији и начело специјалности предвиђено наведеном одредбом, односно начело да ће се окривљеном, као лицу чије се изручење тражи, судити само за она кривична дела за која је изручен, будући да у конкретном случају између замолнице Републике Бугарске и побијаних решења о изручењу окривљеног, по ставу браниоца, не постоји истоветност у погледу кривичних дела која су предмет изручења, нити је у побијаним решењима наведен опис и назив према Кривичном закону Републике Бугарске кривичних дела због којих је тражено изручење окривљеног.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани. Ово из разлога јер, супротно наводима браниоца окривљеног, доношењем побијаних нижестепених решења није повређена одредба члана 14. Европске конвенције о екстрадицији од 13.12.1957. године са Додатним протоколима и правило специјалности предвиђено наведеном одредбом, односно правило да ће се окривљеном, као лицу чије се изручење тражи, судити за она кривична дела која су предмет изручења, обзиром да кривична дела, за која је

побијаним правноснажним решењима утврђено да су испуњене законске претпоставке из чланова 7. и 16. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима за изручење окривљеног АА надлежним правосудним органима Републике Бугарске, ради вођења истражног поступка пред надлежним органом државе молиље - Јавним тужилаштвом Републике Бугарске – Софијског градског јавног тужилаштва у предмету ПП-КПК-95/2024 (т.доп број 8130/2024) су, и по оцени овога суда, истоветна кривична дела због којих је држава молиља и поднела замолницу Републици Србији за изручење окривљеног, при чему су у побијаним нижестепеним решењима наведени ближи чињенични описи и називи кривичних дела према Кривичном закону Републике Бугарске, а због којих кривичних дела се пред надлежним органом државе молиље - Републике Бугарске против окривљеног АА води кривични поступак и захтева његово изручење, те временски периоди и место њиховог извршења, затим висина запређених казни за иста, а наведени су и називи кривичних дела предвиђених Кривичним закоником Републике Србије која у потпуности одговарају кривичним делима поводом којих се захтева изручење окривљеног и висина запређене казне за иста.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева, као разлог његовог подношења, само формално означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, цитирајући законски текст исте. Међутим, по налажењу Врховног суда, бранилац окривљеног у поднетом захтеву не наводи који су то тачно докази на којима су заснована побијана нижестепена решења по њему незаконити и у чему се конкретно састоји њихова незаконитост, већ својим наводима суштински оспорава оцену суда о довољности доказа - писане документације достављене уз молбу Министарства правде Републике Бугарске за изручење окривљеног, за постојање основане сумње да је окривљени АА, као лице чије се изручење тражи, учинио кривична дела поводом којих се захтева његово изручење, уз истицање да су исти „неразумљиви“ (неразумљив превод) и неподобни да се из њих утврђује постојање основане сумње, а у вези са тим бранилац оспорава и оцену суда о испуњености у конкретном случају законске претпоставке за изручење окривљеног предвиђене одредбом члана 16. тачка 6) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог побијања нижестепених решења, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 438. став 2. тачка 1. ЗКП), док суштински својим наводима оспорава оцену суда о довољности доказа за постојање основане сумње да је окривљени АА, као лице чије се изручење тражи, учинио кривична дела поводом којих се захтева његово изручење, уз оспоравање при томе и оцене суда о испуњености у конкретном случају законске претпоставке за изручење окривљеног предвиђене одредбом члана 16. тачка 6) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, а што не представља

законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног свој став да у конкретном случају нису испуњене све законске претпоставке за изручење окривљеног АА надлежним правосудним органима Републике Бугарске, као и да нижестепени судови нису правилно утврдили да уз замолницу Главног јавног тужиоца Републике Бугарске број 2289 од 02.10.2024. године није приложена сва потребна документација предвиђена одредбом члана 15. тачка 3) и 4) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, те да сходно томе треба одбити изручење окривљеног, образлаже тиме што у поднетом захтеву за заштиту законитости у вези наведеног даје сопствене закључке који су потпуно другачији од оних датих у побијаним решењима, полемишући при томе са разлозима које су нижестепени судови дали за своју одлуку у побијаним решењима, а што све не представља дозвољене законске разлоге за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па је Врховни суд захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, навођењем да кривична дела због којих се захтева изручење окривљеног нису кривична дела и по законодавству Републике Србије.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева не указује јасно и прецизно како то по његовом мишљењу кривична дела због којих се захтева изручење окривљеног нису кривична дела и по законодавству Републике Србије, дакле како бранилац не образлаже јасно и конкретно у чему се састоји повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, то је стога Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима нису учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 4) и 9) и члана 439. тачка 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведене повреде закона одбио као

неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић